

Bulletin

Ministerstva pro místní rozvoj ČR –
Národního orgánu pro koordinaci

SKO NOKU

01/2012

„Prostředky evropských fondů budou muset být pro roce 2013 koncentrovány na menší počet priorit a efektivněji využívány,“ říká ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský.

1. náměstek ministra pro místní rozvoj Daniel Braun: Očekávané změny pro nové období kohezní politiky.

Milí čtenáři,

dostává se Vám do ruky první číslo bulletinu s názvem Oko NOKu. Nově vydávaný dvouměsíčník bude přinášet to nejdůležitější o činnosti ministerstva pro místní rozvoj jako Národního orgánu pro koordinaci (zkráceně NOK). Ten je zastřešující institucí pro čerpání z evropských fondů v České republice.

Co se v poslední době událo a co nejdůležitějšího se připravuje v oblasti koordinace kohezní politiky? Odpověď naleznete na následujících stránkách. Stručně podané informace, výsledky analýz a přehledy aktivit by měly zaujmout především odborníky či studenty, ale i širší veřejnost. Bulletin obsahuje také praktický kalendář očekávaných událostí.

Strukturální fondy a Fond soudržnosti jsou vzhledem ke své úloze při začleňování méně rozvinutých oblastí významnou součástí evropské integrace. Představují nástroj kohezní politiky Evropské unie, která je jednou z nejdůležitějších společných evropských politik. Konkurenceschopnost jednotlivých členských zemí a jejich regionů, to je základní předpoklad fungování vnitřního trhu i sociální souhry uvnitř Společenství. Začleňovat méně rozvinuté regiony a vyrovnávat ekonomický vývoj jednotlivých oblastí pomáhá právě kohezní politika. Nejde tedy pouze o přerozdělování dotací či subvence na konkrétní oblasti. Celoevropský rozměr a integrační role politiky soudržnosti jsou projevem solidarity na úrovni EU a mají nezanedbatelný význam při posilování společné identity.

Subvence nesuplují zdroje na běžný chod regionů, nýbrž jsou určeny na jejich strukturální přetváření. Integrovaný přístup umožňuje koordinaci podpory a tím pádem efektivnější využívání prostředků, které jsou k dispozici. Stranou nezůstává ani sociální a environmentální rozměr hospodářského rozvoje. Významnými průřezovými tématy, která musí najít odraz v každém konkrétním projektu, jsou rovné příležitosti a udržitelný rozvoj. Kohezní politika EU je tou nejviditelnější evropskou politikou s jasnými dopady na členské státy a jejich občany. Dovolte nám tedy, abychom vás na následujících stranách seznámili s aktuálními tématy její realizace v České republice.

Kamil Jankovský
ministr pro místní rozvoj

1	Úvodní slovo ministra pro místní rozvoj
2	Obsah bulletinu
3	Daniel Braun Očekávané změny pro nové období kohezní politiky
9	Fondy EU v číslech
10	Vývoj čerpání za léta 2008-2011
12	Věcný monitoring
13	Příprava národních rozvojových priorit kohezní politiky
15	Vzdělávání pro pracovníky operačních programů a dalších subjektů implementační struktury
16	Semináře pro žadatele a příjemce podpory z evropských fondů
17	NOK uspořádal
18	Očekávané akce

Národní orgán pro koordinaci (NOK)

- centrální metodický a koordinační orgán politiky hospodářské a sociální soudržnosti v programovém období 2007-2013 s celorepublikovou působností
- jeho funkci vykonává Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- partner pro Evropskou komisi za ČR
- správce monitorovacího systému
- metodický orgán v oblasti implementace
- centrální orgán pro oblast publicity a budování absorpční kapacity
- řídící orgán pro Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013
- garant vyjednávání nového programového období 2014-20
- zřízen usnesením vlády č. 198/2006

Očekávané změny pro nové období kohezní politiky

Daniel Braun
1. náměstek ministra
pro místní rozvoj

Poté, co na konci roku 2010 Evropská komise představila první vizi podoby budoucí kohezní politiky, byl předložen návrh evropského rozpočtu pro období 2014-20. Přestože jednání o něm potvrzují ještě mnoho měsíců, lze očekávat, že politika soudržnosti bude i nadále hrát mezi evropskými politikami významnou roli.

V říjnu loňského roku byl zveřejněn také návrh legislativy, určující pravidla pro čerpání po roce 2013. V následujícím textu jsou uvedeny vybrané trendy a změny oproti minulosti, které budou z pohledu ministerstva pro místní rozvoj hrát roli při rozpracování národních priorit do úrovně cílů operačních programů a nastavení konkrétních opatření a nástrojů. Vláda ČR zatím projednala rámcové české priority, které vymezují směry využití prostředků z fondů po roce 2013. Ústřední prioritou Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR doprovázejí další čtyři priority – Rozvoj páteří infrastruktury, Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy, Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví a Integrovaný rozvoj území. Samotný způsob rozpracování priorit naleznete v článku Příprava národních rozvojových priorit kohezní politiky na str. 13.

Méně priorit a vyšší efektivita

Zatímco dříve byla volba zaměření podpory z politiky soudržnosti téměř neomezená, nyní bude zúžena silnou tendencí omezit využívání rozpočtu EU na celoevropské cíle. Evropskou komisí připravený návrh nařízení vymezuje úsporné menu oblastí navázaných na cíle strategie Evropa 2020. Tento posun tedy také souvisí se snahou dosáhnout kritické masy investic u omezeného okruhu priorit, která lépe umožní větší orientaci na výsledky a jejich lepší viditelnost.

Koncentrace na méně oblastí je v naprostém souladu s našimi záměry: studie, které vyhodnocují účinnost dotací, opakovaně ukázaly, že mělká podpora široké škály témat není účinná. Proto by se ČR při dalším rozpracování priorit měla zaměřit na ty oblasti, které má smysl financovat z rozpočtu EU a není efektivní je řešit z úrovně států. Takové, jež budou přínosem pro původní účel kohezní politiky – pomoci regionům překonat konkurenční nevýhody na jednotném vnitřním trhu, a tím snižovat rozdíly v EU.

„Z politiky soudržnosti se musí podporovat pouze projekty smysluplné, udržitelné.“

Druhým zásadním trendem souvisejícím s efektivitou je hledání nových prostředků rozpočtové konsolidace. Potřeba posílení fiskální a makroekonomické disciplíny, obsažená v novém konceptu tzv. kondicionalit, se projeví v tom, že pravidla fiskální a makroekonomické konsolidace budou představovat dodatečný filtr pro tematicky koncentrované priority.

Koncentrace spolu s kondicionalitami komplementárně sledují cíl zvýšení efektivity veřejných výdajů. Pokud nyní hovoříme s klíčovými evropskými hráči nebo s kolegy z představené země, Dánska, poselství je jasné: z politiky soudržnosti se musí podporovat pouze projekty smysluplné, udržitelné, zaměřené na velmi omezený počet priorit, které přinesou Evropě jako celku růst a zaměstnanost.

Ministerstvo pro místní rozvoj zřídilo e-mailovou adresu priprava2014@mmr.cz, díky které se do přípravy nového programového období může zapojit i široká a odborná veřejnost. Adresa je připravena pro každého, koho zajímá problematika fondů EU a kdo se chce připojit se svým námětem nebo zkušeností. **„Budoucí rozvoj České republiky se týká každého z nás, a proto jsme se rozhodli dát možnost vyjádřit se k přípravám i široké veřejnosti,“** vysvětlil důvod vzniku praktického komunikačního nástroje D. Braun.

Výchozí podmínky a vývoj v ČR

Přes četné regionální rozdíly lze obecně v ČR pozorovat viditelný útlum konkurenční výhody levné pracovní síly a cenové konkurence. Atraktivita našich regionů pro investory a budoucí růst proto musí být budována na postupném zvyšování inovativnosti firem a vyšší přidané hodnotě výroby a služeb. Mezinárodní srovnání i Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti, kterou zpracovalo ministerstvo průmyslu, ukazují, že náš podnikatelský sektor k tomu předpoklady má. Kde zaostáváme, jsou tzv. 3I - infrastruktura, instituce a inovace. Z toho vycházelo MMR při stanovení priorit uvedených v úvodu. Vzhledem k omezeným zdrojům a nemožnosti veřejných intervencí ovlivnit celou širokou škálu potřeb by z tohoto měly vycházet i budoucí podporované oblasti.

Nedávný vývoj na Šluknovsku potvrzuje správnost doplnění výše uvedených 3I o čtvrté I – inkluzi, začleňování vyloučených skupin i jednotlivců zpět do společnosti. Jsou popsány vazby na další priority, a je zjevné, že jádro řešení problému spočívá v systematické podpoře vzdělávání a trhu práce ve vyloučených lokalitách. Nejedná se o řešení reaktivní a připravené jen pro Šluknovsko, mělo by se jednat o systémové řešení pro použití v lokalitách již nyní vyloučených či jen vyloučením ohrožených.

Vliv hospodářské krize

Světová hospodářská krize a vývoj v eurozóně změnily ekonomické prostředí, mimo jiné významně zkrátily inovační cykly. To má dva zásadní dopady pro veřejné intervence.

Zaprve: některé prvky společnosti se nedokážou patřičně přizpůsobit (např. vzdělávací systém ve své současné podobě) a vzniká tak citelná mezera mezi potřebami trhu a dovednostmi pracovníků. Jak konstatuje OECD ve své analýze potenciálu evropských regionů, je nutné zajistit pracovní sílu, jejíž dovednosti odpovídají požadavkům podnikatelské a veřejné sféry. Měl by existovat prostor (web, úřady práce) pro artikulaci potřeb podniků, zároveň musí být vzdělávací programy schopné tyto potřeby reflektovat a předvídat budoucí růstové oblasti. Ve světě je dost příkladů úspěšných zemí, které to umí. Např. v Singapuru je systém celoživotního učení úzce propojen se schématy podpory podnikatelského prostředí a to nese své plody v existenci pracovní síly, která je ochotná a schopná se přizpůsobovat novým trendům.

„Trendem by měl být odklon od všeobecné podpory individuálních podniků směrem k podpoře prostředí příznivého pro podnikání.“

Zadruhé: ukázal se význam malých a středních podniků, které se na volatilních trzích dokázaly rychle přizpůsobovat. Na druhou stranu jsou právě tyto firmy nejvíce ohrožené výkyvy a změnami trendů, které nejsou schopny předvídat. Problémem je přístup ke kapitálu, což vytváří prostor pro veřejné intervence v oblastech, kde soukromý sektor není ochotný přijmout rizika. Trendem by proto měl být odklon od všeobecné podpory individuálních podniků směrem k podpoře prostředí příznivého pro podnikání a podnikavost. To může být například podpora využívání výsledků výzkumu a vývoje, finanční i lidská pomoc transferu technologií, s větším využitím nedotační pomoci pro tzv. *start-up* firmy.

Víceúrovňová veřejná správa

Jaké úkoly bude mít veřejná správa při podpoře uvedených priorit? Téměř všechny vyspělé země se nyní potýkají s problémy s veřejnými rozpočty. Spolu s debatou o rozpočtovém určení daní to nepochybně povede ke zvažování šíře a formy služeb poskytovaných státem, kraji a samosprávou. Větší pozornost se bude muset věnovat udržitelnosti investic a provozním nákladům, které investice vyvolávají. A tato revize veřejných služeb vyvolá ještě naléhavější potřebu spolupráce mezi různými úrovněmi administrativy. V evropském žargonu se hovoří o *multi-level governance*, víceúrovňové veřejné správě.

Prolínání různých územních úrovní je významné i proto, že krize posílila poznání, že nelze oddělit lokální a globální faktory. Odborník na evropské fondy Jiří Blažek z Přírodovědecké fakulty UK ve svých pracích trefně popisuje intenzivní provázanost současného světa, kdy globální firmy budují rozsáhlé sítě lokálních poboček, čímž formují regionální trhy práce a požadavky na pracovní sílu, a zároveň definují dodavatelské vztahy k celým řetězcům svých dodavatelů. Na druhou stranu řada dodavatelů následuje velké odběratele a uvedené investice jsou ovlivňovány globálními faktory.

Nezbytnost lepší spolupráce státu, krajů, měst i obcí, které musí být schopné vést dialog o strategickém plánování a řízení, opravňuje zařazení podpory zavedení moderních metod řízení do institucí veřejného sektoru mezi priority pro budoucí kohezní politiku. Takové zaměření je dobrou investicí v situaci, kdy se služby poskytované všemi úrovněmi veřejné správy budou muset rychle přizpůsobovat potřebám a trendům, aby společně připravovaly podmínky pro úspěšné působení podniků na globálních trzích. K tomu mohou přispět i nové metody komunikace jako např. focus groups (pracovní skupiny složené ze zástupců státu, regionů, měst, obcí a dalších partnerů zaměřené na řešení konkrétních problémů či výzev), nebo lepší využívání evaluací při nastavování podmínek podpory.

Integrovaný přístup

V posledních měsících se na evropské úrovni vede intenzivní debata o integrovaném přístupu a územní soudržnosti. Největší problém využívání těchto nových konceptů je zejména skutečnost, že neexistuje shoda na jejich definici a každý si je vykládá jinak, vždy ke svému prospěchu. Zohledňování územní dimenze by mělo především znamenat, že intervence vychází z potřeby a potenciálu konkrétního místa. Při přípravě na budoucí období se ministerstvo pro místní rozvoj snaží poprvé v ČR systematicky zakomponovat tento princip do strategie kohezní politiky. Kromě identifikace faktorů v regionální nebo místní působnosti to představuje zejména zmapování a sledování dopadu sektorových intervencí na různé typy území. Velkou pozornost by proto měli všichni aktéři věnovat nyní aktualizované Strategii regionálního rozvoje ČR.

„Jde o nastavení systému veřejných intervencí tak, aby se nerealizovaly izolované projekty.“

Co tedy znamená integrovaný přístup při tvorbě programů a jejich podmínek? Jde zejména o nastavení systému veřejných intervencí tak, aby se nerealizovaly izolované projekty, ale aby se naopak na určité úrovni kombinovaly a působily společně na konkrétní problém a území. Zároveň je nezbytná návaznost strategií (od střešových jako např. strategie konkurenceschopnosti a strategie regionálního rozvoje, přes sektorové a krajské). Pro opravdové začlenění tohoto principu do praxe chce MMR včas připravit metodické postupy, umožňující toto synergické kombinování projektů při implementaci budoucích programů. A to pro různá území, ne pouze v rámci měst.

Negrantové formy podpory

Kromě strategických otázek je stále více diskutované využívání alternativních forem podpory - finančních nástrojů (tj. úvěrů, záruk, které se po čase vrací k poskytnutí dalším příjemcům). Záměrem je, aby si ekonomika nezvykla na pravidelné dotace na řešení nekonečných potřeb, ale aby se nastavil efektivní rámec poskytování podpory z veřejných zdrojů bez ohledu na jejich původ. Již dnes je zřejmé, že po roce 2020 se takový přítok evropských dotací nebude opakovat. Proto bude MMR pečlivě vyhodnocovat oblasti, ve kterých bude efektivní doplnit klasické dotace o více tržní nástroje.

Již byla zmíněna obrátková forma podpory u malých a středních podniků, nástroje typu zvýhodněných úvěrů se mohou úspěšně využívat také v rozvoji měst, například při investicích do snižování energetické náročnosti. V rámci integrovaného přístupu nalezneme i další platformy pro jejich uplatnění. Pro dosažení úspor z rozsahu by měl proto na státní úrovni fungovat spolehlivý systém, s dostatečným expertním zázemím, které omezí vyšší rizika spojené s finančními nástroji. Vláda již ve Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti vyjádřila vůli vymezit novou roli Českomoravské záruční a rozvojové bance ve veřejných investicích.

Zjednodušení

Posledním významným aspektem, na který bude MMR klást důraz, je věčné téma byrokracie a složitosti administrativních postupů. Musíme si však přiznat, že implementace evropských fondů nebude nikdy úplně jednoduchá, ať už kvůli současným problémům s chybovostí, rostoucímu tlaku na kontrolu výdajů ze strany Evropského parlamentu nebo striktním výkladům auditorů. Co změnit lze, je podíl byrokratické zátěže, který musí nést žadatelé a příjemci.

„Co změnit lze, je podíl byrokratické zátěže, který musí nést žadatelé a příjemci.“

Měly by k tomu přispět zejména tři faktory. Zaprvé, již nyní se s pomocí strukturálních fondů, konkrétně z Integrovaného operačního programu, modernizuje veřejná správa. Jedním z příkladů je digitalizace agend a vytvoření registrů základních údajů, které mohou snížit objem dat předkládaných žadateli. Úřady mohou s využitím moderních nástrojů některé údaje ověřovat samy, například údaje týkající se stavebního řízení. Výsledkem pak bude také snížení lhůt administrace.

Zadruhé, pokud se podaří včas připravit jednotné metodiky, sjednotí se požadavky kladené na žadatele, celý systém se zpřehlední a bude transparentnější. Proto se ministerstvo pro místní rozvoj nyní zabývá pečlivým vyhodnocením jednotlivých fází implementačního cyklu. Pro všechny bude společným úkolem se inspirovat dobrými příklady ze současných programů (např. Dobrá rada ROP Moravskoslezsko, dvoustupňové hodnocení OP Podnikání a inovace, systémy kontrol zadávacích dokumentací) a zabudovat je do implementačního systému. Významné úspory pak přinese plně elektronická komunikace mezi úřady a příjemci.

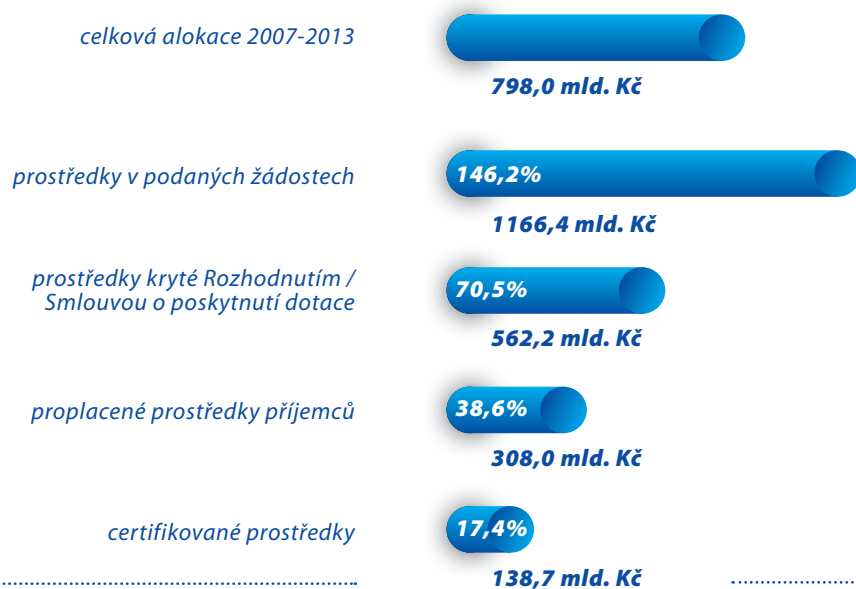
Další podmínkou bude odvaha pustit se i do složitějších změn národní legislativy. Ta v současné chvíli ne vždy umožňuje využít prostor, který nám dávají evropská nařízení. Ministerstvo pro místní rozvoj v posledních dvou letech připravilo už dva balíčky legislativních návrhů, které měly za cíl tento problém překlenout. Jistě je možné do začátku implementace nových programů dosáhnout dalších zlepšení, která například umožní zvýšit právní jistotu nebo poskytnou lepší podmínky pro víceleté financování projektů. Národní orgán pro koordinaci na MMR právě vyhodnocuje slabá místa legislativního systému, jejichž řešení by mohlo zpřehlednit systém řízení evropských fondů v ČR, a během prvního pololetí předloží další konkrétní návrhy.

Věřím, že postupným skládáním mozaiky z výše uvedených prvků se nám společně podaří zlepšit nakládání s prostředky kohezní politiky a také jejich vnímání v české společnosti.

Češi si dosud (do konce roku 2011) podali 74 824 projektů v souhrnné hodnotě téměř 1,17 bilionu korun. To je o 46,2 procenta více, než činí celková alokace určená pro ČR. Převís žádostí svědčí o velkém zájmu českých žadatelů.

Bilance podaných žádostí, schválených projektů a vyplacených dotací z fondů EU na účty příjemců ke konci roku 2011.

Souhrnný stav čerpání ze SF / FS a národních zdrojů v mld. Kč
k 4. 1. 2012, zdroj: MSC2007

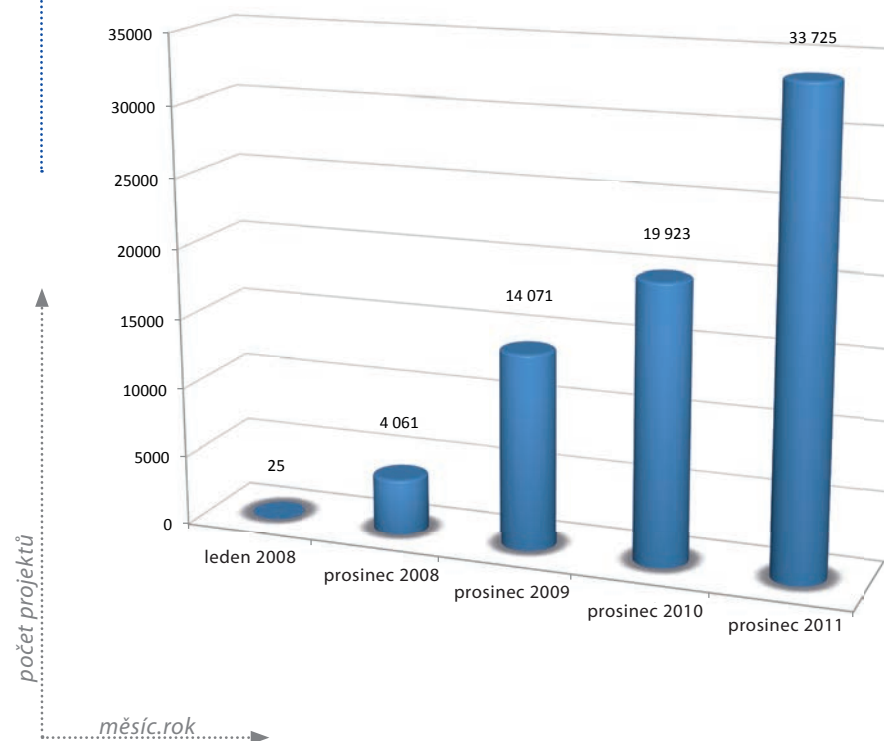

Čeští žadatelé již obdrželi z evropských fondů 308 miliard korun, tedy 38,6 procenta z celkové alokace. Na schválené projekty bylo přiděleno přes 70 procent z dostupných finančních zdrojů. O zbývajícím penězi je možné žádat v rámci výzev vyhlašovaných operačními programy. Národní orgán pro koordinaci každý měsíc vydává přehled otevřených výzev, který usnadní žadatelům orientaci v dotačních možnostech. Přehled otevřených výzev se zveřejňuje na www.strukturalni-fondy.cz v záložce **Aktuální stav čerpání**.

Vývoj čerpání za léta 2008–2011

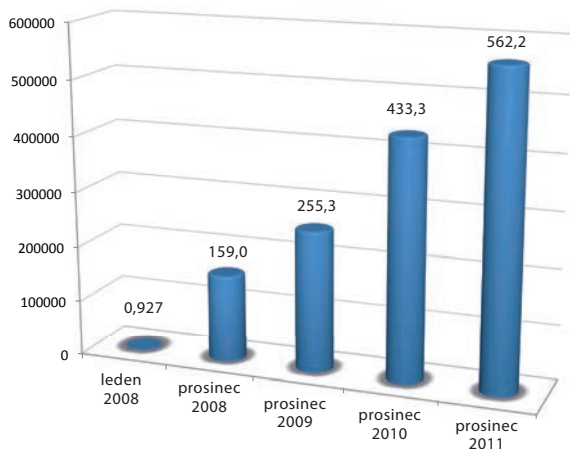
Od roku 2008 se proces využití evropské podpory v České republice dynamicky rozvíjí. Statistiky ukazují na velký zájem o dotace, i na rozvíjející se schopnost jednotlivých subjektů tvořit a podávat smysluplné projekty. Grafy znázorňují schválené projekty (projekty s vydaným rozhodnutím / podepsanou smlouvou), proplacené prostředky příjemcům a certifikované prostředky od roku 2008, kdy se současné programové období rozjízďelo, až do současnosti.

Počty schválených projektů:

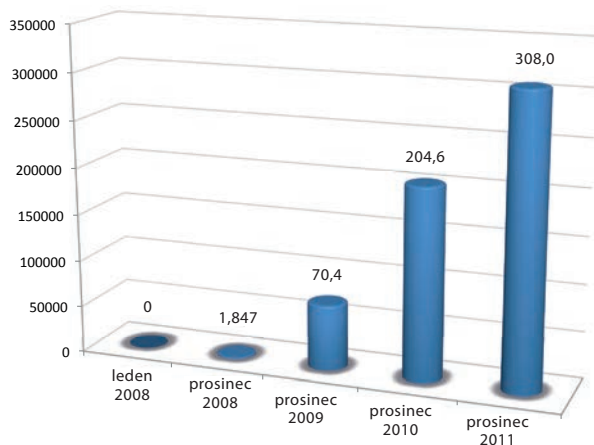

Zdroj: MSC2007 – 4. 1. 2012

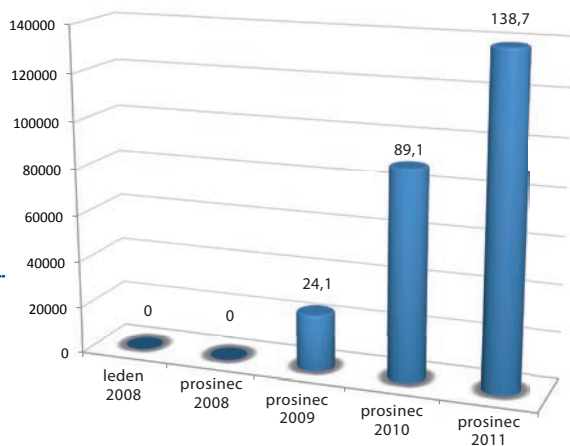
Finanční objem schválených projektů

Finanční objem proplacených prostředků

Finanční objem certifikovaných výdajů

Národní strategický referenční rámec 2007-2013 definoval čtyři strategické cíle kohezní politiky pro Českou republiku. Aby bylo možné sledovat jejich uskutečňování, monitoruje Národní orgán pro koordinaci, jak se věcně naplňují. K tomu slouží tzv. věcný monitoring. Z toho je možné se dozvědět např. kolik se postavilo silnic, opravilo památek či vyškolilo osob za podpory strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Výběr z indikátorů přiřazených k cílům NSRR znázorňuje následující tabulka.

Název indikátoru	Měrná jednotka	Závazek příjemce
Cíl 1 „Konkurenceschopná česká ekonomika“		
Nově vytvořená pracovní místa ve výzkumu a vývoji	Počet míst	4 174
Nově založené firmy	Počet firem	177
Regionální VaV centra	Počet center	36
Zrekonstruované památkové objekty	Počet objektů	202
Cíl 2 „Otevřená, flexibilní a soudržná společnost“		
Školící kurzy	Počet úspěšných absolventů kurzů	1 045 785
Počáteční vzdělávání	Počet podpořených studentů	815 434
Kontaktní místa veřejné správy (Czech POINT)	Počet	5 272
Nově vytvořená pracovní místa - celkem	Počet míst	39 347
Cíl 3 „Atraktivní prostředí“		
Nové silnice - celkem (dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy)	Počet km	263
Rekonstruované železniční tratě	Počet km	339
Nové, rekonstruované a intenzifikované čističky odpadních vod	Počet	72
Odstraněné staré ekologické zátěže	Plocha v m ²	1 044 941
Cíl 4 „Vyvážený rozvoj území“		
Nové a rekonstruované silnice II. a III. třídy - celkem	Počet km	1 246
Regenerované a revitalizované objekty ve městech a venkovských oblastech - celkem	Plocha v m ²	1 102 101
Regenerované byty	Počet bytů	35 612

finanční prostředky v mld. Kč

měsíc.rok

Příprava národních rozvojových priorit kohezní politiky

V srpnu vláda projednala pět národních rozvojových priorit navržených Ministerstvem pro místní rozvoj-Národním orgánem pro koordinaci. Ty jsou nyní rozpracovány do úrovně tzv. tematických okruhů, které slouží jako určitý převodník mezi hladinou národních rozvojových priorit a budoucími cíli operačních programů pro programové období 2014–2020. Tematické okruhy budou definovat kvalitativní změnu budoucích intervencí a budou základním kamenem připravované Smlouvy o partnerství pro rozvoj a investice. Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s příslušnými resorty, kraji a ostatními partnery při rozpracovávání národních rozvojových priorit dospělo v prvotních úvahách k osmi tematickým okruhům. Tematické okruhy stanoví cíle budoucích intervencí tak, aby plánované intervence dosáhly měřitelných výsledků.

Národní rozvojové priority

- Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky
- Rozvoj páteční infrastruktury
- Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy
- Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví
- Integrovaný rozvoj území

Tematické okruhy

- Efektivní trh práce
- Funkční výzkumný a inovační systém
- Konkurenceschopné podniky
- Mobilita, dostupnost, sítě, energetika
- Efektivní správa a instituce
- Integrovaný rozvoj území
- Boj s chudobou, začleňování, zdraví
- Životní prostředí

Hlavní principy, cíle a priority přípravy na další programové období

Vyjednávání příštího programového období 2014–2020 je založeno na několika základních principech. Prostředky budou muset být koncentrovány na menší počet priorit a efektivněji využívány. Budou tendence snížit počet operačních programů, sjednotit metodiky a zjednodušit podmínky pro příjemce. Hlavním cílem je proto snaha o maximální objem prostředků evropských fondů pro ČR, které budou smysluplně a efektivně čerpány a zvýší tak konkurenceschopnost ČR.

Obecný harmonogram jednotlivých kroků při přípravě budoucího programového období 2014–2020

Časové období	Aktivita
08/2011 - 04/2012	Rozpracování národních rozvojových priorit, vymezení úrovně budoucích operačních programů pro programové období 2014 - 2020
04/2012 - 12/2012	Příprava Smlouvy o partnerství pro rozvoj a investice – vyjednávání s Evropskou komisí
04/2012 - 12/2012	Příprava návrhů budoucích operačních programů (ve vazbě na Smlouvu o partnerství pro rozvoj a investice)
01/2013 – 12/2013	Dopracování návrhů operačních programů v interakci s Evropskou komisí
11/2013 – 12/2013	Odsouhlasení operačních programů s Evropskou komisí
2014	Zahájení realizace operačních programů v programovém období 2014-2020

Návrhy nařízení

Evropská komise zveřejnila v říjnu 2011 balíček návrhů nových nařízení EU; následně bylo zahájeno jejich projednávání v pracovních formacích Rady EU. Pět fondů se má řídit jedním souborem pravidel. Evropská komise navrhuje, že bude vyjednávat s členskými státy Partnerské smlouvy, podle nichž budou investice zacíleny na omezený počet klíčových priorit. Členské státy si musí stanovit jasné cíle a vyčlenit rezervu, z níž budou odměňovat regiony s nejlepšími výsledky. Aby se zajistilo, že dopad investic EU na růst a zaměstnanost nebude omezován nevhodnou makroekonomickou politikou nebo slabou správní kapacitou, chce mít Evropská komise pravomoc požádat o revizi programů nebo pozastavit financování, pokud nebudou přijata nápravná opatření v této oblasti.

Návrhy nařízení projedná Rada EU a Evropský parlament s cílem přijmout celý soubor opatření do konce roku 2012. Souběžně s tím budou pokračovat jednání o víceletém finančním rámci pro celý rozpočet EU. Evropská komise již navrhla, aby se v období 2014 až 2020 na politiku soudržnosti vyčlenilo 336 miliard EUR; jde o návrh, který tvoří základ jednání.

ČR podporuje zachování silné kohezní politiky, která se soustředí na snižování hospodářských a sociálních rozdílů mezi regiony a členskými státy a současně snahu Evropské komise o vyšší efektivitu kohezní politiky. Kriticky však přistupuje k navrženému novému nástroji k propojení Evropy, k navržené úpravě nezpůsobilosti DPH, odlišné od současného období a k makroekonomickým podmínkám, které nemají přímý vztah ke kohezní politice, ale přesto by jejich neplnění mělo mít za následek pozastavení plateb od Evropské komise. Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo návrh rámcových pozic k jednotlivým nařízením, které 18. ledna 2012 projednala a schválila vláda.

Vzdělávání pro pracovníky operačních programů a dalších subjektů implementační struktury

Národní orgán pro koordinaci připravil kurzy pro zaměstnance operačních programů a ostatních orgánů zřízených pro uskutečňování kohezní politiky v ČR. Účelem kurzů je těmto zaměstnancům zajistit vzdělávání, které bude odpovídat jejich práci a zlepšit výkon celého systému implementace fondů EU. První běhy těchto prezenčních vzdělávacích akcí byly zahájeny v říjnu 2011. Do konce loňského roku se jich uskutečnilo již třináct, a to na témata veřejné zakázky, projektové řízení či analýza a řízení rizik. Kurzy jsou věnovány i jazykovému vzdělávání, konkrétně angličtině s terminologií strukturálních fondů.

Nově plánovanou akcí jsou např. semináře pro řídicí orgány operačních programů k novele zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, které budou uskutečněny ve spolupráci s ministerstvem financí. Vzdělávací akce na první čtvrtletí 2012 a podrobné informace jsou zveřejněny na webových stránkách www.vzdelavaniinsrr.cz. Zaměstnanci se přihlašují prostřednictvím koordinátorek vzdělávání, které jsou pro každý operační program uvedeny na webu v sekci Kontakty.

Vzdělávací programy vypsané na 1. čtvrtletí 2012:

(uskuteční se při naplnění kapacity kurzu minimálně na 70 procent)

Analýza a řízení rizik

Angličtina s terminologií SF EU I

Angličtina s terminologií SF EU II

Angličtina s terminologií SF EU III

Audit

Evaluace I

Aktualizační seminář - Evaluace I

Evaluace II

Finanční řízení

Informační a monitorovací systémy

Primární kontrolní systém

Projektové řízení

Publicita

Rozpočtová pravidla

Studie proveditelnosti a cost-benefit analýzy investičních projektů pro zaměstnance IS SF v ČR

Veřejná podpora v podmínkách ČR (včetně postupů v rámci SF EU)

Veřejné zakázky I

Veřejné zakázky II

Základní vzdělávací program

Osobnostní rozvoj a komunikační dovednosti pro vedoucí zaměstnance IS NSRR

Osobnostní rozvoj a komunikační dovednosti pro zaměstnance IS NSRR

Program vzdělávání osobnostního rozvoje zaměstnanců

Program vzdělávání ve strategickém a personálním řízení řídicích pracovníků

Cíle a strategická funkce řízení lidských zdrojů v implementační struktuře NSRR

Strategie nábory, výběru zaměstnanců, adaptační proces zaměstnanců implementujících NSRR

Řízení pracovního výkonu zaměstnanců implementujících NSRR

Rozvoj pracovníků – systém vzdělávání, plánování kariéry v kontextu strukturálních fondů

Projektové řízení v personalistice ve vazbě na implementační strukturu a její specifické požadavky

Vnitrofiremní komunikace v prostředí strukturálních fondů

Semináře pro žadatele a příjemce podpory z evropských fondů

Od ledna 2012 spouští NOK sérii seminářů určených jak pro zájemce, kteří si chtějí požádat o evropskou podporu na svůj projekt, tak pro příjemce – tedy ty, kdo již nějaký projekt realizují. Semináře pomohou s vyhledáním vhodného dotačního titulu, s přípravou žádosti i s uskutečněním konkrétního projektu.

Semináře se uskutečňují ve spolupráci s řídicími orgány operačních programů, které pomáhají definovat aktuální potřeby v této oblasti. První semináře začaly v polovině ledna 2012 a budou pokračovat celý rok až do konce ledna 2013. Celkem se předpokládá uspořádání 300 seminářů. Nicméně jejich přesný počet, místo a téma se bude odvíjet od aktuální situace.

Na semináře se budou moci lidé hlásit přes webové stránky www.strukturalni-fondy.cz, kde je za tímto účelem zprovozněna nová sekce Jak na fondy – Semináře. Celý projekt je určen široké veřejnosti se zaměřením na žadatele a příjemce.

Typy nabízených seminářů:

- **Semináře zaměřené na odstranění nedostatečné informovanosti o možnosti financování projektů ze SF**
- **Semináře zaměřené na tvorbu žádostí – semináře realizované v případě přípravy/vyhlášení výzvy**
- **Semináře pro příjemce – semináře zaměřené na průřezové tematické bloky**

Cílem je pomoci příjemcům úspěšně realizovat jejich projekt, a tak většina realizovaných seminářů bude zaměřena právě na příjemce a na témata a aktivity, které jim činí největší problémy.

Setkání státních tajemníků pro záležitosti EU zemí V4 a Slovinska / 10. října 2011

10. října 2011 Praha přivítala jednání zemí Visegrádské čtyřky a Slovinska na úrovni státních tajemníků a náměstků ministrů pro záležitosti EU, které se soustředilo na sladování pozic při vyjednávání budoucnosti kohezní politiky. Účastníci si vyměnili první názory na návrhy budoucích nařízení, která Evropská komise zveřejnila krátce předtím.

Řídící a koordinační výbor / 11. listopadu 2011

ŘKV je nejvyšším koordinačním orgánem, který dohlíží na čerpání a využití prostředků z evropských fondů v ČR. Na jeho posledním pražském zasedání konaném 11. listopadu 2011 byla na programu prezentace aktuální Zprávy o realizaci NSRR, která obsahuje souhrn aktivit NOKu od minulého zasedání ŘKV a bilanci finančního a věcného pokroku. Dále byla prezentována realizace akčních plánů, které jsou určeny ke snížení rizik operačních programů.

Jednání expertní poradní skupiny pro kohezní politiku (EPOS) / 5. prosince 2011

Expertní poradní skupina pro budoucnost kohezní politiky (EPOS) složená z odborníků vznikla v souvislosti s přípravou budoucího programového období po roce 2013. Členové EPOS se vyjadřují k návrhům MMR v oblasti kohezní politiky. Poslední se konalo 5. prosince loňského roku. Další schůzka je plánována na únor 2012.

Výroční setkání s Evropskou komisí „Annual meeting“ / 6.-7. prosince 2011

Každoroční setkání zástupců České republiky, konkrétně MMR-NOK, Platebního a certifikačního orgánu, Auditního orgánu a řídicích orgánů jednotlivých operačních programů se zástupci Evropské komise (EK) se tentokrát konalo ve dnech 6. a 7. prosince 2011 ve Zlíně. Toto výroční setkání vidí MMR jako možnost prezentovat zástupcům Evropské komise dosažené výsledky využívání peněz z fondů EU v České republice.

Semináře Zjednodušení procesů při čerpání evropských prostředků v období 2014+ / 8. prosince 2011 a 11. ledna 2012

Interaktivní semináře byly věnovány procesu směřujícímu k nastavení transparentnějších a srozumitelnějších pravidel a postupů pro čerpání evropských fondů. Na tato témata na seminářích diskutovali zástupci řídicích orgánů i samotní příjemci, kterým jsou dotace určeny. Zároveň semináře přispěly k přípravě materiálu k zjednodušení pro žadatele a příjemce, kterým MMR-NOK definuje potřebné kroky v této oblasti.

Seminář ke zveřejněným návrhům evropských nařízení pro příští programové období za účasti zástupců Evropské komise a krajů ČR / 9. prosince 2011

V zájmu co nejširšího projednání postojů odborné veřejnosti k návrhům evropských nařízení pro budoucí fungování ERDF, ESF, Fondu soudržnosti a dalších evropských fondů, se v Praze konal 9. prosince 2012 v budově MMR seminář za účasti zástupců Evropské komise

Jacka Engwegena (DG REGIO) a Aurelia Cecilia (DG EMPL). Zúčastnili se ho zástupci krajů a Svazu měst a obcí.

Seminář k velkým projektům za účasti zástupců zemí V4 a Slovinska / 25. ledna 2012

Odborníci diskutovali o velkých projektech financovaných z evropských fondů a připravovaných nástrojích kohezní politiky pro období 2014-2020. Hodnotila se spolupráce s experty Evropské investiční banky, sdruženými do iniciativy JASPERS. Významným tématem byl zejména nově navrhovaný Nástroj pro propojení Evropy (CEF).

Konference ke zjednodušování / 27. ledna 2012

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR uspořádalo konferenci k hlavním principům zjednodušování postupů pro žadatele a příjemce při čerpání evropských peněz v období 2014-2020. Zjednodušování se týká dvou hlavních oblastí: optimalizace administrativních postupů včetně zavedení srozumitelných pravidel a realizace systémových projektů, které budou zaměřeny na pomoc při přípravě a realizaci projektu. V rámci konference byli účastníci seznámeni s aktuálním stavem aktivit v oblasti zjednodušování procesů a zástupci ministerstva představili soubor doporučení pro přípravu procesů v rámci dalšího programového období.

2012

Seminář k návrhům evropské legislativy / 15. února 2012

Akce navazuje na obdobný seminář z prosince 2011 (viz výše). Přítomní budou seznámeni a dostanou prostor pro diskusi o aktuálním stavu přípravy projednávání evropské legislativy v oblasti kohezní politiky.

Seminář k problematice střednědobých hodnocení za účasti zástupců zemí V4 a Slovinska / 6. března 2012

Jako současná předsednická země Visegrádské skupiny usiluje Česká republika o koordinaci nejrůznějších typů aktivit s těmito středoevropskými zeměmi. Kromě dalších akcí zorganizuje MMR seminář k problematice evaluace, která je klíčovou otázkou při přípravě nové generace operačních programů na další období. K jednání zemí V4 je přizváno i Slovinsko.

Neformální ministerské setkání v rámci předsednictví České republiky skupině V4 / 22. března 2012

Ministři států Visegrádu a Slovinska se sjedou do Prahy na jednání při příležitosti předsednictví ČR ve skupině V4. Na programu bude mimo jiné vyjednávání nové tváře kohezní politiky. Mezi účastníky se očekávají komisař pro regionální politiku Johannes Hahn a komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění László Andor.

FONDY EU – INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

Kontakt:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Národní orgán pro koordinaci (NOK)
Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1
e-mail: nok@mmr.cz, www.strukturalni-fondy.cz

Dvuměsíčník Oko NOKu / Vydává Ministerstvo pro místní rozvoj ČR,
Národní orgán pro koordinaci / Praha / Číslo 1/2012 / Registrace MK ČR E 20481
Datum vydání: 1. února 2012

Bulletin

Ministerstva pro místní rozvoj ČR –
Národního orgánu pro koordinaci

01/2012

***Budoucí podoba operačních
programů se bude diskutovat
v regionech ČR i v Praze***

***Veřejnost se dozví víc o projektech lákajících
k turistické návštěvě – představení projektu
Brána do kraje***

***V rámci soutěže „Vyfoť projekt“ účastníci vyfotili přes
deset tisíc projektů realizovaných za podpory evropských
fondů – nejlepší fotky naleznete uvnitř přílohy***

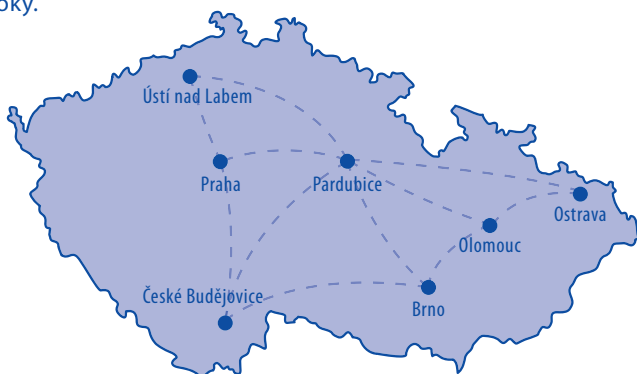
Budoucí podoba operačních programů se bude diskutovat v regionech ČR i v Praze

V březnu bude spuštěna série sedmi setkání zástupců Ministerstva pro místní rozvoj – Národního orgánu pro koordinaci (MMR-NOK) s odbornou veřejností na téma regionální rozvoj v příštím programovém období. Česká republika prochází klíčovým obdobím, v němž se rozhoduje, jak bude regionální politika fungovat a ovlivňovat dění v České republice už za dva roky. Garantem formování budoucí podoby kohezní politiky po roce 2014 je právě ministerstvo pro místní rozvoj, které vykonává funkci Národního orgánu pro koordinaci.

ČR má nyní za sebou široké debaty a vládou projednanou představu o základních prioritách pro financování ze zdrojů EU v novém programovém období. Řada klíčových materiálů v oblasti přípravy kohezní politiky již byla předložena. Zbývající nové členské země Evropské unie se k širší společenské diskusi o zaměření budoucích fondů EU teprve chystají. Ministerstvo pro místní rozvoj již nyní plní další ze série vládních úkolů a v srpnu schválenou pětici národních rozvojových priorit rozpracovává do vymezení budoucích operačních programů.

V období únor až březen 2012 se budou konat osobní setkání zástupců MMR-NOK s představiteli regionálních rad, krajů, měst a obcí, hospodářských a sociálních partnerů a médií. Představí se na nich a prodiskutují zásadní body připravovaného dokumentu o implementační struktuře programového období 2014-20, který má být v dubnu 2012 předložen vládě. Bude to zároveň i příležitost pro sdílení zkušeností ze současného programového období.

Akce se budou konat v sedmi krajských městech řazených podle územních celků regionů soudržnosti. Postupně navštíví Brno, Pardubice, Ostravu, Olomouc, Ústí nad Labem, České Budějovice a Prahu. Efektivní komunikace přímo v regionech má přispět k posílení principu partnerství mezi zainteresovanými subjekty a hledání co nejvhodnější podoby kohezní politiky pro příští roky.

Brána do kraje zviditelní hmatatelné úspěchy regionálních i tematických operačních programů

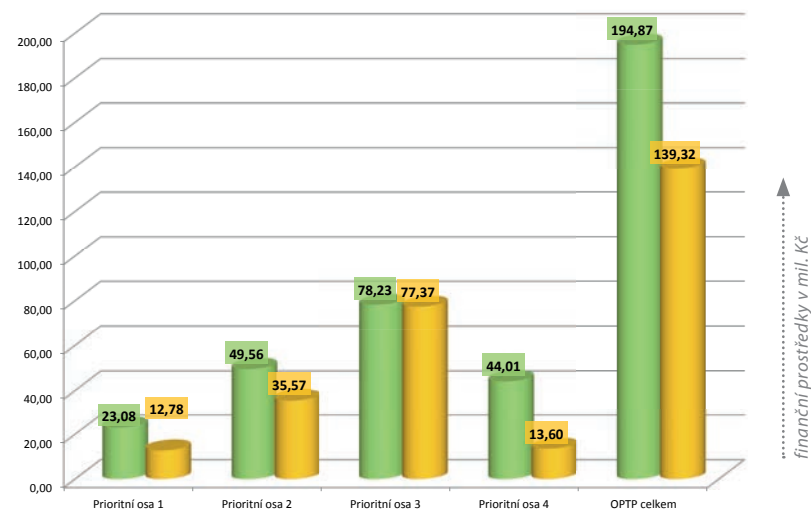
V sedmi vybraných městech ČR budou od března 2012 přijíždějící návštěvníci i místní obyvatelé lépe informovaní o tom, na co směřují evropské dotace v jejich okolí. Na vlakových nádražích je bude vítat informační panel v podobě brány s mapou a zobrazením vybraných úspěšných projektů, zejména s důrazem na projekty z oblasti cestovního ruchu. Tato symbolická „Brána do kraje“ zviditelní atraktivní místa daného regionu. Infopanely se budou pravidelně obměňovat, aby odrážely co nejaktuálnější stav.

Peníze z OP Technická pomoc podpoří vzdělávání v českých regionech a rozvoj finančních nástrojů

V listopadu 2011 Evropská komise schválila revizi Operačního programu Technická pomoc (OPTP). Revize zahrnovala uvolnění prostředků do jiných operačních programů, které je mohou účelně vyčerpat. Tyto finance půjdou zejména na budování infrastruktury pro vzdělávání ve vybraných regionálních operačních programech, na pilotní ověření finančních nástrojů na národní úrovni v rámci Integrovaného operačního programu a dále do technické pomoci Operačního programu Podnikání a inovace. Celková částka přesunutá na tyto účely činí více než 1,3 miliardy korun. V současné době je k dispozici v OPTP částka pohybující se okolo pěti miliard korun, v závislosti na aktuálním kurzu.

Revize OPTP k 3. 11. 2011

- alokace po revizi
- nasmlouváno k 30. 9. 2011

Jak byly zvoleny oblasti, do nichž se prostředky nové přesouvají? Podpora dalšího vzdělávání se ukázala být jedním z klíčových opatření v boji proti hospodářské krizi. Pro zajištění vysoké kvality počátečního i dalšího vzdělávání je třeba mít nejen kvalitní poskytovatele a moderní vzdělávací programy, ale také dostatečně kvalitní a moderní materiální vybavení vzdělávacích institucí. Posílení kvality technického vybavení škol a modernizace jejich zařízení pro výuku bude tedy mít pozitivní dopady také v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, protože umožní připravovat a nabízet moderní a vysoce kvalitní kurzy.

Prostředky OPTP budou v rámci regionálních operačních programů konkrétně využity na:

- nákup nových strojů, zařízení a souvisejících technologií, které jsou schopny zajistit modernizované vzdělávací programy reagující na rozvoj současných technologií v praxi;
- podporu škol, které usilují o modernizaci vzdělávacích programů a zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na moderní a rozvíjející se firmy v regionu;
- zajištění úprav (v krajním případě i výstavby) budov prokazatelně a přímo potřebných pro zavedení nové vzdělávací infrastruktury do výuky;
- zajištění profesionální obsluhy a servisu nové vzdělávací infrastruktury;
- zajištění školicích kurzů pro pedagogy zaměřených na obsluhu a zejména využití nové infrastruktury ve výuce;
- stáže pedagogů ve firmách (a pracovníků firem ve školách) pro účely předání „dobré praxe“;
- vybudování sdílených laboratoří, dílen a provozů určených pro několik škol společně a služby spojené s rozjezdem a provozem těchto sdílených laboratoří, dílen apod.;

Další část realokovaných peněz půjde na ověření fungování nástrojů finančního inženýrství, jejichž podíl na financích, kterými EU podporuje konkurenceschopnost České republiky, bude v příštím období výrazně narůstat. Evropská komise klade důraz na zvýšení efektivity intervencí, což mimo jiné znamená omezit dosavadní čistě grantový způsob podpory rozvoje a ve větší míře než dnes zapojit revolvingové mechanismy umožňující opakované využití finančních prostředků. Tyto návratné způsoby financování se budou aplikovat jak na podporu soukromé sféry, tak ve veřejné sféře. Jejich multiplikační efekt a schopnost pružnější reakce na měnící se potřeby v území jsou totiž ve srovnání s grantovými podporami výrazně větší. Další výhodou tohoto způsobu podpory je pákový efekt – tedy to, že veřejné prostředky stimulují či vyvolávají zapojení prostředků soukromé sféry na několika úrovních implementace a jeho důsledkem je také využití investičních zkušeností soukromého sektoru.

Revolvingové nástroje (např. půjčky, zvýhodněné úvěry) jsou tedy v mnoha ohledech inovativním, pro ČR v podstatě zcela novým přístupem, který je nyní realizován jen ve dvou případech: v ROP Moravskoslezsko a v rámci OP Podnikání a inovace. Jelikož se jedná o nástroje, s nimiž jsou v ČR jen počínající a omezené zkušenosti, jeví se jako žádoucí, pilotně je ověřit ve větším měřítku tak, aby s nimi získalo zkušenosti větší spektrum příjemců a řídicích orgánů operačních programů. Vhodným operačním programem pro pilotní ověření finančního nástroje JESSICA na národní úrovni byl vybrán Integrovaný operační program.

Veřejnost se seznámila s projekty prostřednictvím soutěže „Vyfoť projekt“

V průběhu léta 2011 MMR uspořádalo fotografickou soutěž „Vyfoť projekt“. Mezi více než deseti tisíci přihlášenými fotoalby, tedy více než dvaceti tisíci fotografiemi vybrala na podzim porota, ve které zasedl šéfredaktor měsíčníku Foto a Video Rudolf Štáhlích a ředitel fotografického webu Fotopátračka.cz Hynek Dvořák, vítěze hlavní kategorie Nejtalentovanější fotograf/fotografka. Ceny předal 1. náměstek ministra D. Braun nejlepším fotografům 14. listopadu 2011 v budově MMR na Staroměstském náměstí v Praze.

Nejvíce porotce zaujalo fotoalbum, které přihlásila Edita Žaludová z Černé u Bohdanče. Na vítěznou fotografii zachytila projekt Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas. Tento projekt byl podpořen z Regionálního operačního programu Severovýchod. A čím snímek poroty zaujal? „Z fotografického hlediska se jedná o kvalitně provedené záběry kontrastu dvou architektonických období odrazem historie v působivé moderně,“ vysvětlil výběr poroty Rudolf Štáhlích.

Druhé místo získalo fotoalbum projektu Život po vězení: Reintegrační program Plus pro příslušníky romské komunity, které do soutěže přihlásil Roman Pekař z Nečtin. Projekt byl podpořen z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Třetím nejtalentovanějším fotografem se stal Jaroslav Jirásek z Chebu. Ten do soutěže přihlásil projekt ze svého města, konkrétně Rekonstrukce pěší zóny v Chebu, který získal dotaci z Regionálního operačního programu Severozápad. Všichni tři nejtalentovanější fotografové obdrželi fotoaparáty Canon a pamětní trofeje.

„Přes deset tisíc přihlášených fotoalb s více než dvaceti tisíci fotografiemi nás přesvědčilo o tom, že se náš záměr vydařil a že nejen soutěžící se mohli přesvědčit o tom, co se za evropské peníze podařilo v České republice zlepšit,“ řekl k výsledku soutěže 1. náměstek ministra Daniel Braun.

D. Braun s vítězkou soutěže

1.
místo

ukázky realizovaných projektů

